

weten dat het trotyl van een type was dat veel in steenkolenmijnen gebruikt werd. Het leek Schreieder aannemelijk dat men de daders in arbeiderskringen moest zoeken, en dan vermoedelijk bij de communisten die in het algemeen op sabotagegebied zeer actief waren.

Inmiddels was van der Waals aan het werk getogen.

Schreieder was er van uitgegaan dat personen die iets met de aanslag te maken hadden gehad, bezwijken zouden voor de verleiding, af en toe in de buurt poolshoogte te nemen, en inderdaad kwam van der Waals op maandag 10 augustus in een café bij het viaduct in gesprek met iemand die op hem de indruk maakte, een communist. ja de eigenlijke pleger van de aanslag te zijn - wellicht heeft van der Waals met Dormits zelf gesproken. Vast staat in elk geval dat Dormits op dinsdag 11 of op woensdag 12 augustus in handen viel van de Rotterdamse *Sicherheitspolizei* toen deze buiten medeweten van Schreieder ter controle opeens een groot aantal personen oppakte die zich bij de plek van de aanslag bevonden. De *Sicherheitspolizei* liet Dormits nog diezelfde dag na controle vrij (hij had een persoonsbewijs op naam van iemand anders) maar de leider van de Volksmilitie had kunnen zien dat een van de leden van zijn groep, een spoorwegman, vastgehouden werd; hij dook onmiddellijk in Den Haag onder. Van der Waals was op donderdag 13 augustus het spoor bijster; hij kon slechts hopen dat het hem zou lukken, binnen enkele dagen nieuwe contacten te leggen - hij wist nu definitief, waar hij zoeken moest: bij de illegale CPN.

★

Na de bekendmaking van zaterdag 8 augustus was in het gehele land, speciaal natuurlijk in de kringen van familieleden en vrienden van de meer dan duizend gijzelaars, de spanning van dag tot dag gestegen. Ook de angst: angst dat de Duitsers hun dreigement zouden uitvoeren. Het sterkst waren die gevoelens in Rotterdam. De burgemeester, de NSB'er ir. F. E. Müller, deed er op dinsdag 11 augustus in de pers een beroep op de inwoners 'om hun volle medewerking te verlenen bij het ophelderen van deze wandaad'. De *Nieuwe Rotterdamse Courant* schreef op woensdag dat 'de persoonlijke eer' van de plegers van de aanslag vergde dat zij zich bij de politie zouden melden¹ en op donderdag verschenen in de Rotterdamse bladen twee verklaringen, de eerste van een aantal burgers, de tweede van de kerkeraden van alle protestantse gemeenten in Rotterdam.

¹ *Nieuwe Rotterd. Crt.*, 12 aug. 1942.